

Valahol Délmagyarországon... A honvéd propagandaszárad tudósítója érdekes részletet közöl a beremendi leventék hőstettéről. A beremendi határmenti község leventéi, amikor a kormányzó hadparancsa ismeretessé vált, önként jelentkeztek összekötő szerepre. Zsombékok és nádasok között, járhatatlan utakon, sokszor derékig vízben, kerékpárjukat a fejük fölé tartva figyelték az ellenség mozdulatait.

A fapuskákkal felszerelt leventék egyik csoportja egy összekötő felderítés alkalmával találkozott egy három tagból álló szerb előőrsrel. A

találkozás olyan hirtelen történt, hogy elbujni vagy megfutamodni nem lehetett. Az egyik levente erre lekapta fapuskáját a válláról és megadásra szólította fel a szerb járőrt. A szerbek eldobták puskáikat és megadták magukat. Ezzel a három karabéllyal később husz szerb fegyvert szereztek a beremendi leventék. Munkájuk azonban még most sem fejeződött be, most már a csetnikek felkutatására indultak és sikerült is nekik több csetniket elfogni és a honvédeknek átadni.

A sertésbőr forgalombahozásával enyhül a talpbőrhiány

(A Délmagyarország munkatársától) A Közellátási hivatalban az elmúlt héten — mint jelentették — úgy szétkapkodták a cipőjegy-igénylőlapokat, hogy a hét, végére valamennyi igénylőlap elfogyott és az igénylésekben kényszerszünet állott be. A hivatal vezetősége gondoskodott róla, hogy a héten ismét ki tudják elégíteni az igényeket, sajnos, csak az igénylőlapok terén, mert talpalásra, vagy kész cipő vásárlására, illetőleg csináltatására szolgáló cipőjegyeket továbbra is csak a legmérsékeltebb számban adnak ki. Remélik azonban, hogy rövidesen javulni fog a helyzet, mert rövidesen forgalomba kerül a sertésbőrből készült talpbőr.

Az iparügyi miniszter rendeletére — amint azt Varga József iparügyi miniszter legutóbbi beszédében bejelentette — huzamosabb idő óta folynak a kísérletek a disznóbőr helyes fejté-

sére és annak talpbőrré való feldolgozására. Ezek a kísérletek kedvező eredménnyel jártak. Erről maga Varga miniszter győződött meg, amikor látogatást tett a börgyárban és megtekintette a feldolgozó eljárásokat.

Az eddigi kísérletek során megállapítást nyert, hogy a sertésbőrök legnagyobb részét női cipők talpbőrévé, a vastagabb bőrök pedig férfi cipők talpbőrévé dolgozhatók fel. A műszaki feldolgozás során szerzett jó eredmények alapján szükségesnek mutatkozik, hogy a sertésbőr fejtésének eddigi feldolgozási százalékszámát felemeljék. A jelenleg érvényben lévő rendelet szerint a 130 kilós és ennél nehezebb sertés 30 százalékát veszik igénybe börgyártás céljára. Valószínű, hogy ezt a számot fel fogják emelni és ez esetben a talpbőrhiány enyhülni fog.

ben 230,442 pengőt tett ki. Ebből le kell számítani a kezelési költséget és egyéb kiadásokat, úgy, hogy a bankműveletek eredményeként a fióktintézet tiszta nyeresége 118.808 pengőt tett ki. A debreceni fiók nyeresége 248.000, a szombathelyi 106.000, a nyíregyházi 101.000, a pécsi 85.000, a békéscsabai 81.000 pengő volt.

Bárdossy miniszterelnök beszédét mond a bel- és külpolitikai helyzetéről

Budapest, április 21. A képviselőház csütörtöki ülésén Bárdossy László miniszterelnök beszédében ismerteti elgondolásait, célkitűzéseit és egyben a bel- és külpolitikai helyzetről is általános áttekintést ad. Politikai körökben hirtelen jár, hogy a miniszterelnök beszédét ezúttal nem követi vita.

Két rendelet a szénárak szabályozásáról

Budapest, április 21. A Budapesti Közlöny keddi száma közli az árelenőrzés országos kormánybiztosának két rendeletét a szénárak szabályozásáról. Az egyik a hazai bányákban termelt szén bányárához a termelés és a minőség szerint felárakat engedélyez, a másik pedig szabályozza a szénkereskedelem által felszámítható haszon kulcsát.

KÖNYVEK

Két könyv a föld arcáról

A Királyi Magyar Természettudományi Társulat nagy népszerűségű könyvsorozatában újabb két kötet jelent meg.

I. Gheyselsnek R.: A nyughatatlan föld című könyvét Bogsch László fordította magyarra. A legnépszerűbb munkája került a magyar olvasókörökhöz. A kiváló szerző mindenki számára könnyen érthető és élvezetes, néhol szinte drámai tárgyalása két szempontból is hamarosan meghódítja az olvasót.

A szerző oly egyszerűen és világosan adja elő a földtan problémáit, hogy mindenki hamarosan otthon érezheti magát ennek a tudománynak kérdéseiben. Ir a Föld arcáról, a megkövesült élet maradványairól, a kőzetek keletkezéséről, a víz alakító erejéről, a hegység keletkezéséről és a földkéreg szerkezetéről s változásairól. A munka másik nagy értéke a rendkívül gazdag illusztrációs anyag. Az egész földtani irodalomban páriánélkülívé avatja ezt a munkát az ábrák, de mindenek fölött a képes mellékletek sora. Ezek a képek nemcsak ábrázolóerejükkel, de művészi szépségükkel is nagy hatást gyakorolnak. A népszerű előadás és a gazdag képanyag méltán megillető helyre sorozza ezt a könyvet a magyar olvasó szeretetében.

II.

Gregory és Raven: Gorillák nyomában. Két kiváló amerikai kutató munkáját adja gondos fordításban Szent-Ivány József a magyar közönség kezébe. Az amerikai Természettudományi Múzeum összehasonlító anatómiai osztályának két tudosa a legszerecsesebben egészíti ki közös kutatásuk munkájában egymás tehetségét. Gregory páratlan tudása Raven verbeli világutazó tapasztalatával köt szövetséget abban az utazásban, melyet a gorillák világának és természetének felkutatására végeztek. Utazásukban mindenre kiterjesztik figyelmüket, megismerik az embereket, a földet, melyeken járnak, az állatvilágot, a tengerek különféle halfajait, még a művészet megfigyelésére is tudnak alkalmat keresni. A tudományos utazások között is jelentős eredményű munka, mindvégig izgalmas és érdekes leírásokban számol be utazásukról. A magyar olvasó tájékoztatására méltó könyvért dicséret illeti a szépirodalmi társulatot.

A könyvek a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda előállításában jelentek meg.

SZEGED PÉNZE

Szeged 408 millió pengős pénzforgalmával a negyedik helyre szorult — Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc pénzforgalma felülmulta Szegedét

(A Délmagyarország munkatársától) A Nemzeti Bank minden év tavaszán beszámol az ország pénzforgalmáról. Az 1940. évről szóló jelentés érdekesen ismerteti az egyes városok pénzforgalmát. A Nemzeti Bank az elmúlt év folyamán 62 milliárdos forgalmat bonyolított le. 1939-ben 44 milliárdot tett ki a pénztári forgalom, az emelkedés tehát 18 milliárd pengő. Ugyanilyen arányban emelkedett az egyes városokban is a pénzforgalom.

Az ország bankjegyforgalma 1940. december 21-én 1.386.603.100 pengőt tett ki. Érdekes, hogy milyen címletű bankjegyek kerültek forgalomba:

724 darab 1000 pengős van forgalomban, 8.626.751 darab 100 pengős, 2.686.740 darab 50 pengős, 9.054.595 darab 20 pengős, 17.299.463 darab 10 pengős, 6.956.090 darab 5 pengős került forgalomba az ország területén. A bankjegyek összege 44.624.367 darabot tettek ki.

Szegeden a fióktintézet a múlt évben 408.168.000 pengős pénztári forgalmat bonyolított le. A szegedi fiók forgalmát Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc fióktintézetei jóval felülmúlták. A debreceni fiók a múlt évben 797 millió forintot bonyolított le, a nyíregyházi 461 milliót, a miskolci fiók forgalma pedig 413 millió pengő volt. Szeged tehát a vidéki városok pénzforgalmában a negyedik helyre szorult. Ez az adat is bizonyítja Szeged visszafejlődését, hiszen pár évvel ezelőtt még Szeged pénzforgalmát csupán Debrecen tudta felülmúlni.

Szeged után most az ötödik helyen Győr áll 397 millió forint forgalmával. Ezután következik Pécs 367 millióval, Szombathely 311 millióval, Békéscsaba 301 millióval. Figyelemreméltó a Kecskeméti Nemzeti Bank pénztári forgalma is, Kecskemét tavaly 188 millió forint pénztári forgalmat bonyolított le.

mat bonyolított le. Kassa 155 millió forint forgalommal szerepel a kimutatásban. Feltűnő, hogy milyen kis pénzforgalma van Sopronnak, 103 millió pengő, Baja, Érsekújvár, Szekszárd, Cegléd, Eger is felülmúlták a pénzforgalmát. Ugyanúgy 103 millió forint forgalmat bonyolított le a Sopronnál jóval kisebb Gyöngyös városa.

Érdekes volt a szegedi Nemzeti Bank váltóforgalma. A szegedi fióktintézet a múlt év folyamán 36.732 darab 3 hónapon belül esedékes váltót számított le 26.915.887 pengő értékben. Érdekes, hogy Szeged a váltóforgalomban csak Debrecen múltá felül 48.000 darabbal.

A szegedi fiók a legnagyobb küldvényforgalmát természetesen a budapesti intézettel bonyolította le, ezután következett a Szegeddel való kötvényforgalomban Békéscsaba, Miskolc, Pécs, Szolnok, Baja. A szegedi fióktintézet giróforgalmát külön kimutatás teszi szemléltetővé:

Készpénzbefizetés volt 1940-ben 64.296.909 pengő, egyéb 13.860.022, helyi átutalás állami 140.571 pengő, egyéb 9.215.099 pengő, átutalások a bank más intézeteitől állami 1.489.561, egyéb 55.593.326 pengő. Összes giróforgalom volt, állami 98.883.541 pengő, egyéb 106.598.585 pengő.

Készpénzkifizetések voltak: állami 34.075.614 pengő, egyéb 26.775.842 pengő, helyi átutalás egyéb 9.355.670 pengő, átutalások a bank más intézeteihez állami 63.567.836, egyéb 19.737.606 pengő, összesen állami 98.761.174, egyéb 106.636.474 pengő. A követelések állása 1940. december végén, a szegedi fióknál, állami 215.535 pengő, egyéb 683.123 pengő.

A giróforgalomban Szeged csak Debrecen múltá felül, Szeged után Pécs, majd Győr következett.

A szegedi fiók nyers jövedelme a múlt év-